

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1481

De postulando

[urn:nbn:de:bsz:31-315896](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-315896)

Idem i simili⁹ questionib⁹ que dependet a facultate partium. Et no glo. in eo q^o dicit q^o gradus divina lege prohibiti sunt indispensabiles qd^o pot^o concedi sine ca^o sed si causa maxie subest saltem in secdo gradu in linea etiam equali poterit papa dispensare vt sentit Jo. an. in. c. per venerabilem. qui si. sint legi. et vide qd^o ibi dicit et tene menti illud dicitur. In glo. in verbo equitate seruata. ibi q^o ius semp sit pferendum eqtati.

Nota glo. q^o ppter equitatem non scriptam non debet iudex recedere a iure scripto qz non debet iudex derogator^o iure velle videri vt dicit tex. in an. de iudicibus in. s. oportet. Et an et qm sit equitas seruanda coter docto. hic et in. l. i. de legi. faciunt tria membra q^o aut neutru est scriptum nec ius scilz nec equitas aut alter est scriptum aut vtrunq^o. Primo casu cum neutrum est scriptum debet iudex seruare equitatem vt in d. l. placuit. et hic. vbi dicit q^o vbi ius non repitur exp^o sum debet iudex seruare equitatem. ad hoc adde notabile dictum Inno. in. c. i. de p^oti. qd^o sequitur Bar. in d. l. i. dicit eni q^o in his que relinquuntur arbitrio iudicis debet semp seruare equitates et hoc casu debet intelligi tex. in an. in iur. qd^o p^otatur ab his in. s. equi⁹ vbi dicit q^o iudex debet iurare seruare equitates. Secdo casu cum alteru est scriptu et illud est seruanduz ar. vi. q. ij. scriptu. et in. l. p^operit. ff. q^o et a qbus. Tercio casu aut ius est scriptu i genere et equitas in spe vt eod tra et seruanduz est qd^o spe repitur scriptu qz spes derogat generi. vt in. c. de rescrip. et in regula generi. de reg. iur. li. vi. Et ambo sunt scripta spaliter seu generaliter et tunc coter tenet q^o eqtas est pferenda qz ps fauorabilior pferenda est vt in regula odia restringi. de re. iur. li. vi. In glo. si. si. Et adde qd^o no. in. c. cu q^o daz de iureiur. Extra glo. qro pro declaratoe lre in qbus iura non admittunt copositione seu dispensatoez cōclude scdm Inno. Hosti. et Jo. an. q^o in crimibus publicis no debet fieri ppositio nec dispensatio qz ea qliteratqz pposita iudex punire debet. vt in. c. i. de colusio. de re. nisi subit aliq^o ltima ca^o dispensandi. de quo dicenduz vt in. c. at si clerici. in. s. de adulte. de iudic. et in. l. quid ergo. s. pena grauior. ff. de his q no. isa. Idem est in alijs ciuilib⁹ z criminalibus vbi ex disp^osa^o tōe seu ppositioe q^o pmitteret peccatu mortale vel in eo remaneret. Idem est in iure pceptiuo pceptorio qz ipsi⁹ transgressio inducit mortale vt no. Hosti. in. c. i. de trai. et pa. et per hoc tenet hic Inno. legatu. etia d^o latere no posse dispensare i gradib⁹ panguitatis z afinitatis etia huana lege. prohibitis. de qb⁹ in. c. no b^oat. de p^osan. z affi. tene mēte b^o dictu. Idem in his q^o veniunt a iure naturali vel diuino.

De postulando Rubrica

Si vocati ad iudicia no pasciscatur neqz trāsiunt solent sibi q^ore aduocatos z paratores ideo p^o di as rubricas pcedetes auctor^o subijcit ista et sequetes et pmitit an tractatu de iudicib⁹ qz hec sunt preparatoria iudicioz. Quid aut si postulare habes tex. in. l. i. ff. c. et. iij. q. vij. in. s. vtru in. v. sunt ante. et per glo. in. c. vlt. et dic q^o postulare est desideriu suum vel amici sui in iuri apud eum q^o iurisdic^o p^oest exponere vel alteri⁹ desiderio p^oradicare et hoc vltimu p^oprehendit aduocatum ex pte rei qz cōtradicit desiderio et petitioni actoris. s. pcedetia vba referuntur ad aduocatu ex pte actoris et ex illis vbis diffinitiois dum dicit in iure. zc. de cōdo qōnes. nūquid p^oulens in camera dicat aduocatus et p^oclade q^o no. qz aduocatus est qui in iure proponit vt p^oz in diff^o itōe. phibitus ergo aduocare no censetur prohibitus in camera p^oulere etia p^ocuratori partis. qd^o bene no. et tenet bar. in. l. i. ff. de va. et extraor. cognitio. Item qro nūquid illiteratus possit esse aduocatus Conclude q^o no. q^o nimo oportet q^o sit iurispitus vnde debet saltez studuisse per qnquenu et iuramento docto^o esse approbat^o vt in. l. nemini. de aduo. diuer. indi. no. bar. in. d. l. i. et hoc bene no. quia multi iniuste se ingerunt huic aduocatois officio.

Clericus in sacris v^o Clerici. minoribus beneficiat^o in seculari foro postulare no debet nisi pro se vel sua ecclesia vel miserabilib⁹ psonis. b. d. Adde vel p^osonis sibi p^oncis et pbatur hec

suppletio. f. c. si. Diuidit naz pma pars ponit phibitōnem a q^o scda excipit ibi nisi. No pmo argumentu a cōtrario sensu q^o clericus in minorib⁹ si no habet beneficiu ecclesiasticu. patrocinari pot^o etia in foro seculari secus aut est in cōstitutis in sacris. de quo dic vt f. latius dicit. No ibi propaz causaz vel ecclesie sue q^o ca^o eccie non dicit ca^o propa rectoris hinc est q^o i causa ecclesie sue pot^o quis esse iudex. ij. q. vij. si q^o erga. de eo plene in. c. cu venissent de iudi. No tercio q^o cōstitutus in sacris pot^o aduocare pro miserabilib⁹ p^ois etia in foro seculari. et pondera tex. qz non sufficit miserabilital in habitu sed etia d^o esse in actu. nam pmit^o tit no indistincte. p miserabilib⁹. sed pro illis q^o p^oas causas administrare no pnt. vt qz sunt vidue et paupes vel si sunt dinites et no repunt aduocatos idem in orphanis et pupillis naz eccia debet eas defendere. lxxx. vij. di. per totu. et de his miserabilib⁹ vide qd^o dixi in c. significatib⁹. de offi. dele. In glo. i. in fi. vt habeas pfecte hanc materiā scias q^o in clericis pnt assignari quinque ordines postulantium. Primus est episcopo^o porum et superiorum. de his per Hostien. f. c. sina. et vide tex. in. c. prelatum. lxxxviij. di. Secus est ordo

Amplius dicitur
Amplius dicitur

sacerdotum. de hoc in. c. si. f. e. Tercius est constitutorum
in sacris si sacerdotum vel extrinsecum in minoribus beneficiarum
et de his tractat b. Quartus ordo minorum clericorum non
beneficiarum. et de hoc etiam hic. Quintus est ordo regula-
rarium. et de hoc f. c. proxi. Prosequimur ergo tertium
et quartum et reliquos in locis suis pale. in quibus est
dicendum quod constitutus in sacris non sacerdos non debet
esse advocatus in foro seculari in negociis secularibus.
sed in iudicio ecclesiastico potest ut est tex. hic a contrario
sensu et tenet contra doc. et facit tex. in. c. cum primum
s. de pacti. Item in iudicio seculari potest esse advocatus
pro negociis ecclesiasticis ut probat iste tex. a contrario
sensu ibi in negociis secularibus. secus ergo in ecclesiasti-
cis secundum Innocentium. et dicitur ecclesiasticum negocium aut ratione
personae ut quod persona ecclesiastica sequendo fori rei litigat
coram seculari. Item potest dici ecclesiasticum ratione delicti.
ut quod pro sacrilegio ecclesia voluit convenire laicum coram
iudice seculari quod potest ut in. c. cum sit generale. de fo-
cope. Item potest dici ecclesiasticum ratione rei de qua agitur
ut quod res est ecclesie secundum Hostium. et bene. Item quod
iste clericus potest esse advocatus in iudicio seculari pro
persona ecclesiastica ibi litigante vel de delicto seu rebus
ecclesiasticis. ubi ergo lingentes et negocia secularia
sunt debet existens in sacris omnino abstinere nisi in casibus
hic exceptis hec procedunt si constitutus in sacris ha-
bet beneficia ex quibus potest sustentari. Si vero non habet
licet glo. hic dicat quod non potest advocare. sed debet age-
re contra episcopum ut sibi provideat. Dicit Hostius. et melius quod
si de facto iste clericus egeret quod sibi licet ex tali advo-
catione sibi victum querere ar. c. clericus. victum. xci. di.
et. l. de pnbis. qui. si. distrac. l. i. de observa. xxi. co-
siliium. s. ultimo. Et si dicas quod potest agere cum tenea-
tur episcopum sibi providere. Respondetur quod forte si ab episcopum
obtinere non potest vel propter ipotentiam vel propter in-
digentiam episcopum vel aliam causam ut dixi satis hoc placet nam
si clericus propter indigentiam licite exercet opus rura-
le. ut in. c. i. de cele. mis. Item licite emit materiam aliquam
ut illam redigit in formas ar. eoz. q. no. glo. in. c. cano-
num. xiiij. q. iij. que glo. dicit quod potest emere corium et
inde facere solutares fortius debet sibi licere advocati-
onis officium exercere cum magis conveniat dignitati et
advocati dicuntur defendere republicas sicut milites
armate milicie ut in. l. advocati. l. de aduo. diner. in.
Si vero est clericus in minoribus constitutus hinc benefi-
cia sufficientia. idem dicendum in isto sicut in constituto in
sacris quod isti equipantur ut in tex. aut non habet stipen-
dia saltem sufficientia et potest in utroque foro ut in tex. et
glo. hec procedunt in civilibus causis sed in criminalibus
vel venit imponenda pena sanguis debet clericus omnino
abstinere ut in. c. sententiam. ne cleri. vel mona. et nota
in. c. i. l. di. et hoc indubitanter cum vult esse ex parte

actoris quia non posset petere ream puniri sine metu
irregularitatis. ex quo agit ad penam sanguis quod pre-
staret auxilium ut in. c. si quis viduas. l. di. Sed dubium
est nunquid possit esse advocatus pro parte rei et vide-
tur primo quod sic quod etiam ecclesia defendit reos et pro-
eis supplicat ne patiantur penam mortis vel membri
abscisionem ut in. c. novimus. f. de vbo. sig. r. xxij. q.
v. c. reos. In contrarium facit quia forte propter impi-
etiam suam posset advocatus succubere vel propter aita-
tiam seu malitiam posset reus iniuste absolutus et sic con-
demneretur actor ad penam talionis videlicet quia lingua
est nimis facilis. l. famosi. ff. ad. l. iul. macl. tutius est
ut clericus abstinere etiam pro parte rei dicit tamen quod si om-
nino repiretur advocatus inculpabilis non efficeretur irre-
gularis. quia pena non proveniret ex facto suo sed ius-
tus dispositione et multum in hoc instant Hostius. Jo-
an. post eum et tandem condudit ut abstinere et si non
vult abstinere prestatetur sepe coram iudice quod non inten-
dit ad vindictam vel ad penam talionis sed solum ad de-
fensionem rei. Item obtineat quantum potest ut pena
commutetur putatur in carcerem vel in exilium ut sic cuite-
tur ultimum supplicium vel membri abscisio et vide plene
per glo. in. d. c. i. l. di. Quero nunquid in casibus in quibus
clericus potest esse advocatus licite exigat salaria pro
advocatione. tex. no. videtur. xv. q. ij. in. c. i. ubi dicitur
quod non sed sponte oblata potest recipere. facit quod le. et no.
in. c. dilectus. f. de limo. et in. c. non licet. xi. q. iij. Sed
Innocentius dicit quod illi. c. videtur. derogatum per contrariam
consuetudinem. Alii dicunt quod loquitur cum clericus est
advocatus in causis spiritualibus secus si in temporalibus
et ita dicit abbas servasse magistrum suum. Alii di-
cunt illud eloqui in religiosis. de reliquis vero advoca-
tis certum est quod iuste accipiunt et exigunt salarium. ut in. c.
no sane. xiiij. q. v. et in. l. i. ff. de va. et extraor. cogni. il-
lud tamen scias secundum Innocentium. quod si advocatus vel medicus est
salarialiter de publico non debet aliquid recipere ab aliquo
litigante vel constituto in egritudine sed a non litiganti-
bus vel a sanis licite recipiunt quod salaria non sunt pro
istis constituta sed pro litigantibus vel infirmis et notabis
hoc dictum et probatur utrumque in. l. anipe. l. de pffesso.
et medi. l. i. r.

Canonici regulares postula-
X parte re non possunt sicut monachi
nisi pro utilitate ecclesie sine monasterii et pre-
cepto abbatis. Communis divisio. scda ibi unde. Item
primo quod monachi et regulares canonici non possunt advoca-
tionis officium exercere neque in foro ecclesiastico nec se-
culari et quod dixi de monacho idem intelligas per omnes re-
ligiosos quod largo modo possunt dici monachi ar. xvi. q. i. prohibet
monachis hoc officium habuit respectum ad religionem
non autem ad ordinem monachorum tantum quod clare probatur

hic in eo qd concludit etiam canonicos regulares. Et qd
et ipsi religiosi sunt licet inseruiant regule latiori. vt di-
cit tex. in. c. qd dei timore. de statu. regu. Et ex h et ex
tex. collige notat qd constitutio fundata super aliqua
qualitate extendit ad omnes existentes sub illa qualita-
te licet habeant ex aliquo incidenti nomia diuersa. Itaqz
vt vides monachi et canonici habent nomia diuersa. ppe
aliqua accidentia tm in substantia no variantur qz pa-
riter pntentur tria substantia religionis ideo canon
loquee de monachis fundas se sup religione extendit
ad canonicos regulares qz et ipsi sunt religiosi. Et
ex hoc et ex tex. no tercio qd iura loquentia d monachis
habent locum in canonicis regularibz qd tenet frede-
cosmo. xxv. nisi constitutio loqueret de moebis nigris.
vel apponeret aliam qualitatem per quam necessario
opoteret restringere ad monachos tm qd ego intelli-
go in his in quibus monachi et canonici regulares co-
ueniunt vtputa qm constitutio emanat respectu religiois
et idem puto de alijs religiosis cuiuscunqz ordinis vt
s. dixi qd vbi non pot assignari diuersitatis ratio inter
eos et monachus veniant appellatone monachoz et h
tenebis menti. facit. xij. q. i. in. c. duo sunt genera.

Quarto no casum in quo monachus pot esse ad-
uocatus scz cum exposat utilitas monasterij et abbate
iperante. ista ergo duo simul requiruntur et ita loquitur
canon antiquus in. d. c. monachi. Et solo ergo iperio
abbatis vel ex sola utilitate monasterij non pot mona-
chus exercere officiu aduocatonis. requiruntur ista duo
punctim. et intelligo qd illis pcurrentibz poterit esse ad-
uocatus nedum in foro ecciastico sed etiam seculari fa-
cit tex. s. c. pxi. et c. fi. Sed quero pro declaratoe
pdictoz et tex. qualiter capiatur hic utilitas monaste-
rij. Certe si tanta est monasterij hoc est indubitatu se-
cundu omes et tunc habeat locu iste tex. Sed dubitaf
nuquid ppter lucrū applicandū monasterio extrinsecz
possit monachus pitus esse aduocatus abbate iperan-
te et olim fuit disputata hec qd et ponebat in terminis
in aduocato monacho monasterij multum ere alieno
granati. vtrum possit postulare in vtroqz foro vt de
lacro eius monasteriu releuaretur ab onere debitorum
Et vid plene hac. q. per Jo. an. in regula in ar. in mer-
tu. et ibi tandem concludit non esse licitu. dr tm qd lapsus
abbas cotrarium seruauit. et pro hoc cotrario facit no-
tabiliter dictu Inno. in. c. cum. i. et. a. de re iudi. vbi di-
cit qd monachus pot esse pcurator seu aduocatus pro
amico monasterij abbate iperante qz in cosequentiam
tractatur de utilitate monasterij qz per amicos mona-
sterij pmouetur utilitas ipsius qd est verbu notabile.
pmum tm dictu videtur honestu et securius vn credere
qz pro amicis monasterij possit religiosus esse aduo-
catus superiore imperante per illud dictum Inno. de.

Ultimo hic queritur quid intendat iste tex. du di-
cit qd religiosi no debent esse susceptores vel executores
forensis negocij vel ecciastici. So. Inno. exponit ver-
bum susceptores. i. aduocati et vbum executores. i. p-
curatores in foro seculari et ecciastico nisi in casu h ex-
cepto. sed h osti. hic intelligit magis generaliter nam
cum ista sint vocabula generalia dicit qd omnia officia
iudicialia sunt eis interdcta et pro h facit. xvi. q. i. c. de
pntium. et ex hoc videtur qd no debent esse arbitri nec
assumere officium iudicandi et vide de hoc in Spe. ti.
de arbi. s. sequit. v. sed quero diligenter. et ibi Jo. an.
in. c. pia. de excep. li. vi. per Jo. an. tango in. c. quinta
uallis. de iurciur. vbi etiam pono nuquid possint esse ar-
bitratores. adde glo. no. in. d. c. de pntium. qd dicit de
abbate qd abbas sine alicui mandato pot esse arbiter
et pcurator. et facit. c. sopite. de celi. adde etia notabi-
le dictu Inno. in. c. vnico. de obli. ad ra. in fi. vbi dicit
qz iura qd prohibent clericis seu religiosis officiu pcur-
ratoris. et similia loquuntur qm indifferenter volunt exer-
cere hec officia. secus si volunt assumere talia officia i
vna causa tm. qz hoc phibere no fuit de mente canonu
qd est nobile vbum et sequitur Archi. in. c. peruenit.
lxxxvi. di. Sed collec. s. c. pxi. et in. c. dilecti. de arbi.
tenet cotrariu. qz hoc. c. loquit indistincte et forte hoc
dictu versus licet pmum equius. In glo. h. ibi nec
auditur. nota hac glo. vsqz ad fi. Ex qua primo no qd
monachus seu quisqz religiosus non pot agere p suo
monasterio tanqz coiuncta psona sine mandato et sa-
tis videtur probari ex isto tex. nam si non pot esse ad-
uocatus pro utilitate monasterij nisi abbate imperan-
te foris nec agere pot nomine monasterij. Secundo
pot intelligi hec glo. qd religiosus non pot agere tanqz
coiuncta psona sine madata vt in. c. nonnulli. in fi. et in
c. ex parte decani. de rescrip. et in iuribus hic allegatis
in glo. tm religiosus hoc no poterit qd est no. dignus.
pro hoc facit. qz cognatio eoz est in celis et solum in
his q concernunt utilitatem monasterij. puta respectu
successionis dicitur habere cognatione in terris. vt scz
monasteriu succedat loco moebi in sibi pinctis. vt p-
batur in. l. deo nobis. L. de epi. et cle. facit. xvi. q. i. in
c. i. Tercio pot nozi ex ista glo. dum dicit qd illa iura
loquuntur in factis puatoz qz iura loquentia in pinctis
debet vt admittatur p pinctis itelligi in pinctis pm-
ctoe carnali et sic in factis puatoz no aut in pinctis ci-
uilliter put est clericis pincte eccie vel religiosus mo-
sterio. cotrariu tm in clericis sentit glo. in. c. se. et dic vt
ibi dicam. In glo. si. ibi ad alias alienationes exte-
ditur no bene hoc dictu glo. qd verbum venditio exte-
ditur ad omes alienationes et sic prohibet vedere. phi-
betur donare et pmutare et vide ad ides tex. in. l. statu-
liberi a ceteris. ff. de sta. libe. in fina. et per legistas in

l. sanximus. L. de re. eccle. nō alie. procedit nisi in di-
spensatione fieret mentio seu cōmemoratio p̄c̄ij q̄ tūc
intelligitur stricte de cōtractu venditōis vt est tex. nota-
bilis in. l. si. L. de predi. decuri. sine decre. non alie. li.
x. quod tene menti. Abbas.

De sumat. z p̄mo
vm sacerdotis ponitur ratio. se-
cundo dictum cum inclusa exceptione ibi.
non nisi. tercio pena ibi clericis. Nō primo q̄ offi-
cium aduocatōis videtur nociuū. videtur enī frangere
caritatem cum quisq̄ putet aduocatum alterius partis
sibi aduersum et nocuū offerre. et ex hoc hic iūert
do. an. q̄ si quis p̄misit aliq̄ez non offendere sub cer-
ta pena q̄ si contra illum accepit officium aduocatōis
incidit in penaz. Item dicit in pactione pacis quādo
aliqui promittunt sibi inimicem non nocere. vt pro ex-
traneis nō possit aduocationis officium assumere. z idēz
dicit si statuto cauetur q̄ sub pena nō audeat alicui no-
cere de tali familia. ego puto illud dictū non esse verū
quia verba pactionis pacis et statuti odiosi debent p̄-
prie et stricte intelligi vt le. z nō. in. c. in nostra. d. iniur.
et in. l. iij. §. hec aut verba. ff. de nego. gest. z in. l. quic-
quid astringende. ff. de vbo. ob. Sed aduocat̄ prope
non nocet imo defendit ius publicū z priuātū. vnde
ex hoc dicuntur milites z p̄uilegiant̄ in iure in multis
vt milites vt in. l. aduocati. L. de aduo. diuer. indi. et
quicquid lucrant est eis peculium quasi castrense. vnde
p̄uilegiāt̄ vt nihil ex illo acquirat patri vt i. l. si. L.
de in offi. tel. z vide glo. sing. que dicit hoc procedere
etiam hodie in salario quod aduocati recipiunt a p̄ua-
tis in. l. fori. L. de aduo. diuer. indi. Sed pro tāto ad-
uocati dicuntur nocere. quia aduersa pars arbitratur
illū sibi nocere vñ nō vere sed quo ad opi. nocent. nō
enī debent assumere causaz iniustaz vt in. l. rem nō no-
uam. L. de iudi. z sic promouent iusticiā que vnicuiq̄
reddit quod suū est vt. s. in probemio. nam etiā z iu-
dices dicuntur crudeles illis cōtra quos iusticiam exer-
cent tñ in veritate nō sunt crudeles sed mistri dei z iu-
sticie vt dicit tex. xxiij. q. v. in. c. nō est crudelis. Et in
psalmo d̄r. beatus qui facit iusticiāz omni tpe. S̄z qz
sacerdos non debet nocere alteri neqz in veritate neqz
quo ad opi. qz non debet seruire vni et alteri displicere
vt hic z in. c. deniqz. xiiij. q. v. ideo prohibet sacerdoti-
bus aduocationis officium. nō tñ ex hoc et ex tex. q̄ h
officiū est odiosum saltez in opi. Secōdo nō quattu-
or casus in quibz sacerdos pōt esse aduocatus. P̄ri-
mus pro se. Secōdo pro ecclesia sua. et ex hoc nō q̄ cā
prop̄a et causa ecclesie ponūt̄ur pro diuersis z sic cā
eccle. nō d̄r prop̄a ip̄i? rectoris qd̄ dixi in. c. p̄cedenti.
Terz̄ casus pro p̄sonis sibi p̄iunctis z h̄ si necessitas
uineat z nō aliter. z d̄r iminere necessitas si p̄iunctus

propter ipotentias nō pōt habere aduocatū vel forte n̄
ita bonū licet est sacerdos. Et ex hoc et ex p̄cedenti ca-
su collige vñ satis nōbile q̄ appellatōe p̄iunctoz nō
venit ecclesia cū eccia z cōiuncti ponāt̄ur hic vt diuer-
sa qd̄ facit p̄tra glo. ij. hic. Quartus casus p̄miserabi-
l̄ p̄sonis itellige vt dicit tex. s. in. c. i. qñ sunt ita mi-
serabiles q̄ prop̄as causas nō pōt administrare pro se
vt pupilli vidue ipotentes zc. Nō in. §. clericus.
q̄ exercens officium aduocatōis vel p̄curatōis cōtra
aliquē a quo habuit beneficiū incurrit vitii ingratiudis
vñ possit donatio reuocari. ar. h̄ iuncto. c. de dona.
Et ex hoc nō indecens esse vt p̄tra amicū qz assumat
aduocatōis seu procuratōis officium. Et ex hoc etiāz
pōt dici q̄ vasilus nō pōt aduocare vel procurare co-
tra dñm alias tanqz ingratus possit seu d̄ p̄uari. Et ad-
duco istum tex. ad q̄onem quid aduocat̄ possit pa-
trocinari p̄tra republicaz a qua recipit salariū. Hoc.
nō tangūt h̄ sed bar. ponit in. l. ij. L. de aduo. diuer.
indi. et per illū tex. decidit q̄ nō. vñ dicit q̄ doct. sala-
riari a ciuitate nō pōt aduocare p̄tra ciuitatez. S̄z illd̄
dictū ego puto nō esse verū z cōtrarium illi? sentiant h̄
docto. et v̄pe. in. ti. de aduo. §. i. v. sed nūquid pōt. di-
cunt enī istū tex. itelligendū in beneficio gratuito. sec̄
aut̄ si qz habuisset beneficiū a ciuitate vel ab ecclesia
pro seruicijz ipensis. qz illud beneficiū non esset gratu-
itum z pro h̄ ego adduco. l. acquilius regulus. ff. de
dona. vbi dicit q̄ id qd̄ donatur magistro rōne disci-
pline non est mera donatio z sic nō indiget insinuatōe.
sed est quedaz remuneratō vñ non pōt prope dici be-
nificiū salariū quod recepit doctor pro lectura naz re-
cipit pro laboris mercede z sic non tenet reipublice vt
tra laborem ipensam seu promissum nō ob. tex. in. d. l.
ij. qz loquitur in decurionibz z in habentibz honorem
et beneficiū proprie sumptū a ciuitate z hec nota.

In glo. ij. ibi credo itelligendos p̄fratres suos eius-
dem eccle. Nota glo. singulariter q̄ appellatōe p̄iun-
ctoz veniūt cōiuncti cōiunctōe sp̄iali vt sunt cōcani-
ci eiusdem eccle qui aduicem dicunt̄ cōfratres. z vide-
tur glo. velle q̄ quēadmodū sacerdos pōt postulare
pro prop̄inquis ita pro canonicis. Item sicut potest
qz lras ipetrare pro prop̄inquo vt in. c. nonnulli. de re-
scrip. ita et p̄ cōcanonico. Item scdm̄ io. an. videt̄ di-
cendū de amico intimo fraternā caritate dilecto. Nāz
iste pōt appellari frater vt est pulcher tex. in. l. nemo
dubitat̄ in. §. qui frater. ff. de here. insti. facit. l. late cul-
pe i. §. amicos. ff. de vbo. sig. dūmodo scdm̄ eum nō
pecunie cupiditudo sed ip̄m caritas dei iducat ad postu-
lādū. ad h̄ etiā iducit qd̄ habet mathei. xij. in. si. si qz
se. yo. pa. mei q̄ i ce. ē ip̄e ff̄ me. so. z m̄ ē. Et ex hoc
pōt inferri scd̄z do. an. q̄ amic̄ deat admitti p̄ aico ad
uagendū sine mādato p̄stita cautōe de ratihabitōe sicut

admittit ppiquo p ppiquo vt in. l. f. et he. ff. de pcur
 ra. et in. d. c. nonnulli. i. fi. Aduerte qz isti doct. videt
 sibi pparij in hoc articulo. na. Do. an. expsse tenuit co
 trarium in. c. ex pte decani. et i. c. nonnulli. d. rescrip. vbi
 voluit qz nec amicus nec canonicus admittat ad agendu
 p amico vel concanonicos qz iura loquentia de punci
 debent intelligi de cōiunctōe sanguinis. Idem sentit
 Jo. an. post. l. hosti. et. Spe. in. d. c. nonnulli. et clarus
 in. c. fi. de pcura. et expsse pparium tenet archy. in. c.
 statutū i. s. cū aut de rescrip. li. vi. et vide hoc qd dixi
 in. d. c. ex pte decani. vbi cōclusi qz iura loquentia d cō
 iunctis debent intelligi stricte in coniunctis punctione
 carnali. nō aut in cōiunctis amicitia vel cōiunctōe spī
 rituali. et qz amicus non admittat adduco bo. tex. in. l.
 tuto. i. l. de nego. ges. et de clerico ecclesie facit tex. in
 c. coram. de offi. dele. Item iste tex. in eo qz ecclesiam
 et punctiones psonas ponit p diuersis. ad idem qd nō.
 glo. ij. s. c. pxiimo. licet glo. si. in. d. c. vlt. de pcura. con
 cordet cū ista s pxiimo verius nā licet amicus intimus
 possit appellari frater et idem in socio vt in. l. verum. in
 pn. ff. p socio tamen ppe nō est punctionis. nam iter cō
 iunctos carnaliter est duplex vinculū vnum naturale. s.
 sanguinis et indissolubile vt in. l. iura sanguinis. ff. de
 re. iur. Est et aliud vinculū psumptū. s. dilectōis. vt. c.
 postremo. j. de appel. In amico vero nō est nisi vnū vin
 culū civile et accidentale et maxie hodiernis temporibz
 qbus non reperitur verus amicus qz in veris amicis de
 bet esse idem velle et idem nolle. vt nō. in. d. s. amicos
 et p. Lyceronem in li. de amicitia. tñ qz amicus admitt
 tatur tenuit. Ly. in. l. exigendi. l. de pcura. et eū refert.
 Bar. et simpliciter transit in. l. nō solum in. s. qui alie
 num. ff. de pcura. et tene menti. qz ppter has auctorita
 tes forte seruaret hoc pparium. In glo. si. ibi neu
 trum inuēt. idem in. Spe. in. ti. de lega. s. quid si habet
 beneficium. ff. Inno. Hof. et l. hosti. hic dicunt qz sine pe
 na poterit inuare pxiim ar. in. c. tua. et. c. veniens. et in. c.
 intellecto. et. c. cā te. d. inreir. pfuluit tamen. l. hosti. vt
 hoc casu nō assumat officiu aduocati. s. pot. mediato
 ris. Bar. brix. in questōe que incipit aduocatus distin
 guit qz aut certus est pxiimam ecclesiam fouere iniustam
 causam et inuabit secūda qz debet agnoscere bonas
 fidem sicut tutor. l. quoties. s. sicut. ff. de adm. tu. s. s.
 si est dubiū inuaret pxiimam et det aduocatū secūde. mibi
 placet opi. Inno. et sequentiū. facit qd ipe nō. in. c. cur
 iam dudū. de pben. Fateor tñ qz pxiimam nō dxi inuare
 cōtra pscientias. Extra glo. hic qro nūquid dispositio
 istius tex. habeat locū solum in sacerdotibz an etiaz in
 alijs clericis. l. hosti. dicit qz appellatōe sacerdotum b
 veniūt omnes habentes sacru ordines. simile in. c. ij.
 de coha. de. et muli. Item habentes minores ordines
 cum beneficio. s. c. i. Idem fortius de epo qui non de

bet esse aduocatus in foro seculari. v. q. ij. in. c. si. etiā
 in causa propria qz nō est decens vt epus exhibeat reue
 rentiam iudici quam exhibere debent aduocati. nam
 aduocatus debet proponere stando et non sedendo. l.
 quisquis. l. de postu. sed si episcopus habet causam
 coram iudice ecclesiastico est in optione sua vtrum per
 se vel per aliam velit causas promouere. ar. bo. in. c. si.
 de iura. calum. Et ex his sentit l. hosti. qz inter sacerdo
 tes et clericos inferiores non sit differentia sentit etiaz
 qz sacerdos non possit postulare coram iudice seculari.
 nisi in casibus hic expssi nec etiam corā iudice ecclesi
 astico cū pceptōe salarij iuxta nō. s. c. pxi. et sic sentit
 qz sine salario pot indifferenter postulare coram iu
 dice ecclesiastico. Jo. an. et cōter moderniores sequē
 tes tenent oppositum hic nam scdm hanc opi. l. hosti.
 nihil adderet istud. c. ad primū. et ideo dicit ipe qz sa
 cerdos indifferenter ratione ordinis phibetur postula
 re nisi in casibus hic expssi. Sed in clericis inferiori
 bus tene quod dictum fuit in. c. i. s. e. et hoc mihi pla
 cet. quia tex. hic indistincte prohibet sacerdotem po
 stulare et idem dicendam in episcopo vt dixi. l. xxxv. ij.
 di. perlatum. et. c. episcopus. vide sicut solus ordo pre
 sbiteratus prohibet a scientijs vetitis vt in. c. nō ma
 gno. et. c. super specula. ne cleri. vt mona. ita ab officio
 postulatis ne sacerdos videat alijs nociū vt i pnci
 litere. Ultimo hic queritur nunquid clericus possit
 impune esse aduocatus contra ecclesiam a qua habet be
 neficium pro psonis sibi cōiunctis. Tex. a ppario sen
 su videtur b qz sic. quia imponit penā quando patro
 cinatur pro extraneis. Vincen. tenet hic contrariū et
 ad tex. istum supplet maxime. sed Egidius tenet pxiimū
 vt sentit hosti. dicens qz pro stricte cōiunctis et misera
 bilibus psonis pot aduocare cōtra ecclesiam a qua ha
 bet beneficium. facit qd nō. s. c. i. et. c. petitiō. de iure
 iur. Et nō bene hoc dictū. ex quo habes qz magis qz
 tenet inuare pxiimū qz eum a quo habuit beneficium
 et sic. pxiimitas pferatur hic amicitie quod nō. Ex b
 posset etiam inferri qz vasallus non tenetur inuare do
 minū contra pxiimū. et ad hoc vide qd nō. in. spe.
 de aduoca. s. i. v. sed nūquid clericus. et satis facit iste
 tex. a contrario sensu et dictū. c. petitiō. Nunqd possit
 quis aduocare contra patriā et genitores nūquid tene
 atur quis potius patrocinari pro patre vel e contra. vt
 de in. Specu. in. ti. de aduocato. in. s. i. v. sed quid si
 pater l. hosti. et sequenti. et in effectu concludit qz pot
 esse aduocatus cōtra patriā. pro hoc facit. l. pe. ff. de
 iusti. et iure. et. l. ij. l. de aduo. diuer. iudi. vbi certe per
 sone. phibetur ergo alijs pmittitur. Item concludit
 qz pot. tenetur inuare patrem quam patriam. ar. i. l.
 vt vlm. ff. de iusti. et iure. vbi prius nominantur pa
 rentes qz patriā. hoc dicit esse verum quando pater

pretendit iustam causam alias si esset rebell' patrie dz
filius insurgere ptra p'rem. unde si pater e' bannit' ita vt
possit impune occidi pot' filius eum impune occidere. vt
in. l. minime. z ibi. Bar. ff. de religi. z sup. su. Ric. ab.

De procuratoribus .

Continuata fuit hec Rubrica. s. in p'cedenti ti. et die
vt ibi. Quero q's dicat' pcur. Dic q' ille q' m'adato do
mini aliena iudicia ministrat vt in. l. i. ff. eo. Qui enim
ministrat sine mandato no' dicat' pcura. s. negocior'
gestor. vt habet' p totu' ti. de nego. gesto. L. Et oriam
inter pcuratores z iudicum seu iconomū z actorē vide
p glo. in. c. si quis erga. ij. q. vij. z qd' no'. in. c. petitio
j. eo. Ric. abbas.

Lia quidem.

audis
q's tanq' alterius pcurator nisi
habeat mandatum legitime fa
ctum. Primo p'mittit modū.
secūdo submittit mandatū. ibi.
quia ergo. No' p'mo q' ge
sta cum falso pcuratore no' te
nent i' p'iudiciū dñi. dic' tñ q' valent i' p'iudiciū falsi
pcuratoris vt i. l. planti'. ff. e. facit. l. ij. i. s. falsus. ff.
rem. ra. ba. No' secūdo q' asserenti se esse pcurato
rem alterius z fidem legitimam de m'adato no' faciēti
no' e' credēdū. et optime iudicio meo facit iste tex. ptra
glo. in. l. i. L. eo. z seq'tium. qui dixerunt q' p negatōez
aduersarij res efficitur dubia ita vt debeat admitti asse
rens se pcuratorē cum cautōe de rato. ff. Bar. ptra in.
d. l. i. z in. l. no' solum. in. s. qui alienū. ff. eo. z videtur
pbari. p'ic. nam papa nullo mō vult hic istū admittēre
negatio ergo facit rem dubiam in fauorem negatis no'
in eius p'iudiciū z in fauorē asserētis se esse pcuratorē ali
as seq'retur absurdū q' d'libet admittēre cū cautōe qz
no' habet' nisi dicere se esse pcuratorē Si em' aduersari
us suus hoc fatetur habet intentum si negat res effi
citur dubia secūdam illam opi. z sic admittēre cū cauti
one cuius p'trariū hic innuit z tene ad hoc tex. hūc mē
ti qz no' solet allegari. et vide qd' latius dixi in. c. corā
de offi. dele. No' tercio q' in iudiciū vniuersitatis
regrūtur testes extrinseci ab illis de vniuersitate nec
debent illi de vniuersitate describi in instrō vt testes qz
cū ipi. auctorizant in instrō no' debent esse ptes z testes
et idem dicēdum in alijs gestis p vniuersitatem eadē
raōe qd' tene mēti. faterer tñ q' si in futurū oriretur cō
tētiō. s. gestis i vniuersitate q' singuli pnt testificari si no'
p'tendūt cōmodū ad qd' allego bo. tex. in. c. veniēs. el.
ij. in. fi. de testi. z. c. tercio loco. de pba. s. q' inscribant
in instrō vt testes no' est decēs ne in eodem momēto vid

ant actores z testes. Item no' q' canonici et testes
debēt se subscribere in instrō iudicatus z b' ob'ruabatur
olim s' hodie satis est q' inscribāt p nōriū iuxta nō. i. c.
i. de his que fi. a pla. vt soze papa ad maiorē cautelā
quia p'ma vice fuerat deceptus p falsum pcuratorē vo
luit hanc solemnitatē hic adhiberi. In glo. i. no' istam
glo. singulariter. nā quotidie allegat' z simlis glo. ha
bet i. l. no' solum. s. qui alieno. ff. e. p. Spe. in ti. d. satis
da. in. s. ij. in p'ma colū. z spāliter p'mo collige ex hac
glo. z tene semp' menti q' pcuratorū no' solū pot' pba
ri p instrōtū s' etiā p testes z licet doct. h' simpliciter
transcāt tam' in hoc multe sunt varietates p legittas et
multoz antiquoz sentētiā remittit. Jo. an. i. addi. spe.
eo. ti. s. ij. post p'n. Et ordinarius z plenius dicendo
scias q' quidam vt. p'de. tennerunt pcuratorū no' pos
se pbari p testes vt refert. Ly. in. l. i. L. eo. motus p'n
cipaliter duabus rōibus. Prima q' testes non faciūt
fidem in p'iudiciū dñi absentis cum non fuerit ad hoc
citatus vt in. c. ij. de testi. z. l. si qñ. L. eo. et sic attesta
tiones non p'dessent reo ptra dñm s' instrumentum fa
cit fidem ptra quēcūqz. l. cum p'ibus. L. de pba. z i. c.
cum. Johannes. de fi. instrū. z ideo pcuratorū debz
pbari p instrū z no' p testes vt reo sit cautū cōtra dñm
absentē. Secūda rō si em' admittēret' ba' d' p testes d'terio
rare' p'ditō rei qz si postea dñs veniēs volēs itez agē ne
gādo se dedisse mandatū illi pcuratori habet reus ne
cessitatē itez p'ducendi illos testes no' aut sic e' i' instrū
mēto. Bar. i. d. l. i. z i. d. s. q' alieno. seq't' opi. glo. n're
quam etiam sensit Spe. in loco p'all. z ad rōnes. p'de.
rūdet q' quemadmodū i dubio iurisdicōis index cog
noscat an sit sua iurisdicō z valet sentētia etiā iusta ex
quo non appellat' vt no. in. c. super litteris. s. d' rescrip.
vbi plene dixi ita dicit' dicendum cum dubitat' de pca
ratorio vt testes p'ducti p pcuratorē faciāt fidem cō
tra dominū absentem z si in veritate no' erat pcurator
z fuit p'nunciatum p eo et tunc solum superit dño absē
ti remediū agendū de falso ptra testes z ptra pcurato
rem sicut si vigore instrūenti falsus pcurator fuisset p
nunciatus veus. Duo ergo in effectu ex p'dictis sensit
Bar p'mo q' pcuratorū potest probari p testes. se
cundo q' in re dubia probatio facta per eum qui asserit
se pcuratorē p'iudicat dño absentī q' ad reū. s' vltimū
dictū mibi n' placz nec. Bar. vrgēt' illud pbat. nā simi
le suū e' valde a remotū. z p'trariū apte sentit hic. Hosti.
in eo q' q'rit' v'z sentētia in locutoria sup' legitimitate
mandati p'iudicat dño. z pcludit q' aut dñs scūit iter
locutoria lata z no' p'tradicit nec appellauit z facit sibi p
iudiciū. sec' si ignorauit ar. opti. i. c. cū sup' d' offi. dele.
z in. c. ex isinnatōe. j. eo. nā si pcurator se igelit sine mā
dato no' debet hoc nocere dominō absentī z ignorantī
sec' ipse pcurator tenetur ad interesse ipsi reo vt in
lege palucio. ff. eo. ti. z idem dicendum cum falsum.